

Inspectie 2.0: de eerste adviezen mét juridische gevolgen

Woensdag 10 juni 2020: de onderwijsinspectie stelt haar jaarverslag 2020 voor. Door de coronacrisis doen we dit niet met een persconferentie of een Spiegeldag, maar ... met een filmpje!

Adviezen

Afgelopen schooljaar (2018-2019) spraken we de eerste juridische adviezen uit van onze nieuwe doorlichtingsaanpak Inspectie 2.0.

In totaal werden 532 scholen, centra of academies doorgelicht. 61% van de instellingen kreeg een volledig gunstig advies. 34% kreeg een gunstig advies maar moet nog enkele tekorten wegwerken. Al deze instellingen blijven erkend. 5% van de scholen, centra of academies kreeg een ongunstig advies. Dat zijn 29 instellingen die een aanvraag kunnen indienen om de intrekking van de erkenning op te schorten.

Sterke en zwakke punten

Tijdens een doorlichting onderzoeken we zowel de kwaliteitsontwikkeling als de klaspraktijk (leergebieden en vakken).

Wat valt er op voor de kwaliteitsontwikkeling?

- Het onderwijskundig beleid voldoet in ongeveer 2/3de van de basisscholen. In het secundair onderwijs heeft daarentegen slechts 24% van de scholen een voldoende sterk onderwijskundig beleid. Pijnpunt daar is vooral onvoldoende aansturing, ondersteuning en opvolging van vakgroepen en individuele leraren. Dat is jammer, want een sterk onderwijsbeleid legt de basis voor de kwaliteit in de klassen. Duidelijke en schoolbrede afspraken over bijvoorbeeld evaluatie, feedback en leerlingenbegeleiding zijn belangrijk.
- Ongeveer 60% van de basis- en secundaire scholen evalueren op betrouwbare wijze hun kwaliteit. In heel wat scholen heerst er echter nog onduidelijkheid over wat er best geëvalueerd zou worden, hoe dat best gebeurt en wie je daarbij kunt betrekken.

De onderwijsinspectie hoopt dat de aangekondigde gestandaardiseerde toetsen een hulpmiddel zullen zijn voor de kwaliteitsontwikkeling in scholen. Maar schoolteams investeren ook best in datageletterdheid. Dit betekent niet dat ze aan de slag moeten met ingewikkelde tabellen, maar wel dat ze de gegevens die op school aanwezig zijn, analyseren én er lessen uit trekken.

En hoe zit het met de leergebieden en vakken die we hebben onderzocht? Het leer- en leefklimaat wordt alvast zeer positief beoordeeld, en dit voor alle onderwijsniveaus, onderwijstypes, leergebieden en vakken. Scholen en leraren investeren met andere woorden sterk in het creëren van een stimulerende en veilige omgeving waarin leerlingen tot leren kunnen komen.

Als we dan specifiek kijken naar het leergebied wiskunde, blijkt dat de basisscholen over het algemeen voldoen aan de verwachtingen. Ook in het secundair onderwijs voldoet de klaspraktijk wiskunde over het algemeen aan de verwachtingen. Voor Nederlands zijn er wel opvallende verschillen tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs. De meeste basis- en secundaire scholen voldoen aan de verwachtingen voor Nederlands maar zo is er vooral voor de evaluatie nog werk aan de winkel in het secundair onderwijs. Leraren zetten daar bijvoorbeeld te weinig in op de evaluatie van de spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid.

Meer details en informatie over de andere onderwijsniveaus vind je in de Onderwijsspiegel 2020.

Verder in de Onderwijsspiegel 2020

Andere onderzoeken waarover we kort rapporteren in ons jaarverslag:

- kwaliteitsvolle kleuterparticipatie: een onderzoek dat we illustreren met tal van goede praktijkvoorbeelden

- begrijpend lezen in het basis- en secundair onderwijs: een stand van zaken
- vervolgschoolcoaching: een derde en laatste fase in ons onderzoek naar de effecten van de nieuwe regeling
- duaal leren: wat leren we uit de proefdoorlichtingen?
- nieuw decreet deeltijds kunstonderwijs: hoe verliep de implementatie?

We eindigen ons jaarverslag

- met een blik op de toekomst: met het oog op mogelijke nieuwe toezichtskaders gingen we op terreinverkenning bij de ondersteuningsnetwerken en de internaten.
- met enkele slotbeschouwingen over de kwaliteit in ons Vlaamse onderwijs én met enkele uitdagingen voor onszelf.

Lieven Viaene, inspecteur-generaal: "Deze Onderwijsspiegel is een bron van inspiratie waarmee we de instellingen willen stimuleren en ondersteunen om aan de verwachtingen uit het OK-kader tegemoet te komen. Zeker en ook vooral in deze moeilijke tijd willen we als onderwijsinspectie partner zijn van de scholen, centra en academies. Zo treden onze onderwijsinspecteurs tijdens deze coronacrisis op als brugfiguur tussen de instellingen en het beleid in Brussel. Ook in de laatste weken van dit schooljaar en bij de opstart van het komende schooljaar willen we het toezicht op de onderwijskwaliteit en de ondersteuning van de praktijk blijven combineren."

PRAKTISCHE INFO

Websites

- De volledige Onderwijsspiegel 2020 en het filmpje vind je op www.onderwijsinspectie.be
- Meer informatie over Inspectie 2.0 vind je op www.onderwijsinspectie.be/nl/doorlichten
- Meer informatie over het referentiekader voor onderwijskwaliteit (OK) vind je op www.mijnschoolisok.be
- Doorlichtingsverslagen van scholen, centra en academies vind je op www.doorlichtingsverslagen.be

Contactgegevens inspecteur-generaal Lieven Viaene

- lieven.viaene@onderwijsinspectie.be
- 0499 39 61 61